

Til barneminister Lene Vågslid og justisminister Astri Aas-Hansen

Til Stortingets familiekomité

Til justiskomiteen

## **Vi trenger fortgang i arbeidet med å beskytte barn etter barneloven**

Underskriverne av dette brevet ber om at regjeringen og Stortinget setter fart på arbeidet med å beskytte barn i foreldretvistsaker. Vi viser til tidligere opprop i forbindelse med behandlingen av barneloven i Stortinget våren 2025<sup>1</sup>. Våre bekymringer nå er minst like aktuelle som den gang.

Vi har dessverre altfor mange eksempler på at volden barn lever med ikke tas i betraktning når beslutninger rundt omsorg og samvær skal fattes. Nyere forskning støtter oppunder dette, se for eksempel Stav & Jevne 2026, og Torvik & Andenæs 2025. Mange av oss møter disse barna og deres familier, og vi hører hjerteskjærende historier. Det dreier seg om barn som settes tilbake i utvikling, som blir syke av stress, som ikke klarer skolen eller som ikke har overskudd til å være sammen med venner. Barn som blir ensomme og deprimerte. Noen selvskader seg og forsøker å ta sitt eget liv. Vi ber om at våre myndigheter forstår alvoret.

Stortinget fattet en rekke viktige vedtak våren 2025. Nå som NIM har vurdert handlingsrommet for disse (rapport lansert 4.9.26), ønsker vi å vite når det påviste handlingsrommet faktisk blir benyttet. Dette haster. Vi mener også at ny barnelov ikke kan iverksettes før dette er på plass.

## **Stortingets tidligere vedtak**

Stortinget har allerede bedt regjeringen prioritere flere viktige vedtak, men uten at vi har sett spor av framdrift.

Det gjelder:

### **Vedtak 514 – Tilgang til informasjon i samværsaker**

*«Stortinget ber regjeringen utrede hvordan det i saker om samvær kan sikres at barnevernet, domstolene og sakkyndige alltid innhenter og får tilgang til all relevant informasjon som omhandler vold og overgrep mot barn og unge, om det bør innføres en varslingsplikt for påtalemyndigheten, samt om andre enn foreldre, f.eks. barnevernet, kan gis søksmålskompetanse for å styrke barns rettssikkerhet i spørsmål om barnefordeling og samvær».*

### **Vedtak 515 – Samvær etter dom for overgrep mot barn**

*«Stortinget ber regjeringen sikre at barn og unges rett til beskyttelse mot vold og overgrep styrkes i ny barnelov, samt sørge for en gjennomgang av, og ved behov foreslå nødvendige*

---

<sup>1</sup> <https://www.stinesofiesstiftelse.no/vart-arbeid/politisk-arbeid/underskriftskampanjer/stopp-ny-barnelov/>

*endringer i annet relevant lovverk, slik at personer dømt for overgrep mot barn normalt ikke skal ha samvær med egne barn».*

#### **Vedtak 516 – Domstolenes vurdering av vold og overgrep**

*«Stortinget ber regjeringen gjennomføre en undersøkelse av hvordan norske domstoler innhenter, benytter og vurderer opplysninger om vold og andre overgrep i foreldretvistsaker, etter modell av arbeidet i Sverige».*

#### **Vedtak 517 – Fri rettshjelp**

*«Stortinget ber regjeringen utrede endringer i rettshjelploven som vil gi private parter rett til fri rettshjelp fra og med undersøkelsesfasen i barnevernet i samværssaker og i tvangssaker som går for Barneverns- og helsenemnda».*

#### **Vedtak 1014 – Lovendringer om samvær for barn på krisesenter**

*«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovendringer som sikrer at barn som oppholder seg på krisesenter, ikke skal ha samvær med en forelder som har utøvd vold mot den andre forelderen, og at barn gis rett til å nekte samvær dersom de opplever det som utrygt eller belastende.»*

#### **Vedtak 1015 – Betre avdekking og handsaming av vald, overgrep og annen alvorleg risiko mot barn**

*«Stortinget ber regjeringen utrede om det bør etableres mer forpliktende kontakt og samarbeid mellom ulike tjenester mv. for bedre å kunne avdekke og håndtere vold, overgrep og annen alvorlig risiko mot barn, og tilfeller med risiko for uberettiget brudd i kontakt mellom barn og forelder.»*

#### **Vedtak 1016 – Tverrfagleg vurdering i foreldretvistsaker**

*«Stortinget ber regjeringen utrede forslag til hvordan det kan sikres tverrfaglig vurdering i foreldretvistsaker der det er mistanke om eller risiko for vold, seksuelle overgrep eller at barnet på annet vis blir behandlet slik at den fysiske eller psykiske helsa utsettes for skade eller fare.»*

Det som står i tilbakemeldingen til Stortinget er:

Departementet vil orientere Stortinget om den vidare oppfølginga av vedtaket på eigna vis, men ingenting om *når*.

#### **Vi viser også til vedtak 1013, 11. juni 2025**

*«Stortinget ber regjeringen fremme forslag til lovendringer som sikrer at barn som har vært utsatt for eller vært vitne til vold i nære relasjoner som utøves av en forelder, i utgangspunktet ikke skal ha samvær med den voldsutøvende forelderen. Barn gis rett til å midlertidig stanse samvær dersom de opplever det som utrygt eller belastende.»*

Her står det i budsjettproposisjonen at «Departementet har byrja utgreiingsarbeidet, og gav Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM) i oppdrag å greie ut om det

menneskerettslege handlingsrommet ved avgrensingar i samvær mellom barn og foreldre. Departementet fekk rapporten 1. september, og vil bruke han i det vidare utgreiingsarbeidet. Departementet vil sjå oppfølginga i samanheng med vedtak 515 av 18. mars 2025».

NIM har vist at det finnes et klart handlingsrom for å beskytte barn bedre. Vi er innforstått med at barn ikke alene skal bestemme om de skal ha samvær, men deres rett og mulighet til å bli hørt og forstått må styrkes.

Avslutningsvis vil vi minne om Linn Wiik-saken<sup>2</sup>, som Stortinget engasjerte seg i våren 2025, og som resulterte i vedtak 515 (over). Saken viste hvor fatalt det kan være at dømte overgripere får ha samvær med egne barn, uten noen vurdering av risiko. Vi lurar på hvor mange flere barn som skal måtte oppleve dette? Vi vet at de færreste overgripere og voldsutøvere blir dømt. Men selv der dette skjer, ser vi hvor langt Norge er villig til å gå for å tvinge gjennom samvær. Det til tross for at Høyesterett har slått fast at det ikke kreves verken domfellelse eller høy grad av sannsynlighet for å beskytte barn mot skadelig samvær.

#### **Oppsummert:**

1. Vi be om å få vite hvor arbeidet nå står, og hva vi kan forvente av framdrift.
2. Vi ber Stortinget vise utålmodighet på vegne av barna som nå er i risiko for å få sin helse og utvikling skadet.

Med vennlig hilsen

Stine Sofies Stiftelse  
Redd Barna  
Voksne for barn  
Landsforeningen for barnevernsbarn, LFB  
Likestillings- og diskrimineringsombudet  
Rådet for psykisk helse  
Mental Helse  
Kirkens bymisjon  
Juridisk rådgivning for kvinner, JURK  
Hjelp meg stoppe volden  
Landsforeningen mot seksuelle overgrep  
Krisesentersekretariatet  
Aldri Alene  
Mira-Senteret  
Vake - Kirkelig ressurscenter mot vold og overgrep  
Ingunn Studsrød, professor i sosialt arbeid  
Trine Eikrem, Ph.d, psykologspesialist  
Margunn Bjørnholt, forsker

---

<sup>2</sup> Journalist Linn Wiik ga i 2025 ut boka *Dette kan være vår hemmelighet*. Her beskriver hun seksuelle overgrep fra en onkel, og at han fikk fengselsstraff for dette. Ingen av hans seinere biologiske barn fikk imidlertid vite om dommen, og ingen tok ansvar for å beskytte barna mot samvær da barnas foreldre ble skilt og moren aksepterte en deling 50-50. Et av barna, Linns kusine, ble derfor utsatt for seksuelle overgrep gjennom en årrekke, til tross for at hennes far altså tidligere var dømt for seksuelle overgrep mot Linn.

Jannicke Stav, forsker

Henning Mohaupt, psykologspesialist ATV

Agnes Andenæs, professor emerita psykologisk institutt, UiO

Karianne Nguyen Knudsen, Senterleder og fagansvarlig spesialrådgiver i Taora

Kristin G Furuholmen, psykologspesialist og sjefpsykolog.

Barneadvokatene

Cecilia Dinardi, advokat

Ingunn Alvik, advokat

Gunhild Vehusheia, advokat

Kåre Svang, fagspesialist, Barnevoldsavsnittet Kripos